

Ráðharravitjan og NATO

Sum vanligt hefur verið, tá nýggj stjórn tekur við í Danmark, hefur stjórnarleiðarin vitjað í Føroyum í summari. Tað er forsætisráðharrin, sum er ráðharri Føroya. Poul Schlüter, forsætisráðharri segði vitjan síná vera at kunna seg um føroysk viðurskipti á staðnum meira enn at taka politiskar samráðingar ella avgerðir.

I so máta var vitjanin meira ein vátan um at stjórnin hevur størsta áhuga fyri føroyskum viðurskiptum og fegin vil fylgja við í tí sum hendir.

Tó eru tekin til at politiskar samráðingar vóru, sum almenningurin litið veit um, serliga mál sum undirgrundin og trygdarviðurskipti, mál sum eru ríkismál. Onnur vitjanin var heldur sjáldsom, tí vanligt er ikki at uttanríkisráðharrin vitjar í Føroyum í sínum eginskapi av ráðherra.

Men Uffe Ellemann-Jensen helt tað vera sjálsagt, at hann vitjaði sum ráðharri, hansara uppgáva

var at greiða føroyingum frá trygdarviðurskiptum og serliga frá samráðingum um stöðuna millum eystur-vestur.

Hetta tykist mikið áhugavert, tí tað er ikki hent fyrr, at ein ráðharri er komin til Føroya at greiða frá slíkum viðurskiptum. Tað hevur heldur verið so, at tilíkt verður smoygt niðuryvir okkum, tá tað hevur verið slíkt, ið ikki fór at fáa blíðastu móttøkuna av føroyingum.

Men hvat annars býr undir vitjanini, so var valia neyðugt at gera føroyingar serliga kunnugar við hernaðarlígu viðurskiptini, tí tann debatturin er framanundan, viðhvørt í so litadur bæði frá einari og aðrari síðu, men harfyri er skeivt at meta at føroyingar ikki hava nakra stöðu ella eru støðuleysir í hesum máli.

Tað er heldur tvørturimóti.

Føroyingar eru sera støðutryggir í sínum

áskoðanum um hvussu vit eiga at halda okkum í trygdarpolitiskum viðurskiptum.

Hvønn heimspartin føroyingar hoyra til og meta seg vera part av er ikki neyðugt at tjakast um; sum partur av vestaru mentunarholvuni, kennandi seg sum partur av tí demokratiska heiminum, eru føroyingar ongantið í va um hvar teir standa.

Sjálvst sagt hevur uttanríkisráðharrin ikki hildið uppgávu sína vera at tala til føroyingar, tí hann hevur fingið frænir av, at nú vóru føroyingar glidnir eystureftir av álvara, tí at teir í landsstýrinum eru so firndargladdir, tí teir nú kunnu selja til góðan pris í Russlandi. Ráðharrin veit at tann kærlíkin bert er av forrætningsligum áhuga, sum teir siga í Tinganesi!

So tað er neyvan nökur grund hjá ráðharranum at óttast. Men harfyri megu vit halda, at hansara tala um at eingin kann halda

seg uttanfyri militeru maktblokkarnar, meira er ein ynskidreymur enn veruleiki. Ein uppfatan sum má standa fyri hansara egnu rokning ella teirra, sum hava fyrigyklad honum hetta.

Tann føroyska stöðan í hernaðarspurningum eigur stöðugt og framvegis at vera, at vit eru best vardir við at halda okkum óheftar av hernaðarlígu samgongunum.

So kann hvør ið vil siga, at hetta ikki er nökur stöða. Men hvør vil vera hann, ið vil velja aktivt at fara uppi eina hernaðarsamgongu við einum samfelag, sum **ongan** tjans hevur í einum hernaðarlígu — militernum samanbresti!

Okkara uppgáva má heldur vera at vera við í tí lóði, sum áhaldandi og altíð talar semju tjóðanna millum.

Tað er bara her vit kunnu gera ein mun.

Sum partur av danska ríkinum hava føroyingar fingið smoygt niðuryvir seg eina NATO-stöð.

Men haðani til at taka undir við sjónarmiðunum hjá Uffe Ellemann-Jensen um at vit skulu luttaka aktivt í einari hernaðarlígar samgongu. Tað vil vera at gera lítt verri.

J. Lindenskov

Arrogantur

I samband við vitjanina hjá danska uttanríkisráðharranum er eisini vert at nevna, at tjakið um atomfri eigi hevur verið nógv frammi í danskum bløðum eisini.

Um uttanríkisráðharran Uffe Ellemann-Jensen og uppskotið frá svenska forsætismálaráðharranum Oluf Palme um Norðurlond sum atomleys øki, ger AKTUELT hesar viðmerkingar sunnudagin 31. juli:

»Udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen er ikke ubegavet. Men han er dårlig til sit job. Han er en dårlig udenrigsminister, blandt andet fordi hans arrogance ustandselig får ham til at kappe over.

Det er en selvfølge, at Ellemann-Jensen har lov til at være imod den svenske rapport angående Norden som atomvåbenfri zone. Men udenrigsministerens svar, der bl.a. lyder »der er grænser for, hvor megen tid vi vil spille på naive forslag« er så ellemann-jensensk, at det er pinligt.

Det er afgørende, igen og igen, at understrege, at Norden som atomvåbenfri zone er tænkt som en forløber for en udvidet europæisk atomvåbenfri zone. Og jo større denne zone bliver jo bedre.

Ethvert skridt i retning af zoner uden atomvåben, både i øst og vest, er af kolossal betydning. Der er ingen tvivl om, at Danmark skal have et godt forsvar, og der er ingen tvivl om vort medlemskab af Nato. Men der bør heller ikke være nogen som helst tvivl om, at vi med ord vil slås for nedrustning og slås for atomvåbenfri zoner.

Hvis små lande som Danmark tier, så er det udelukkende supermagternes meninger, Verden kommer til at lytte til. Vi skal ikke overvurdere betydningen af Danmarks stemme i det store politiske kor. Men den skal lyde. Uanset om udenrigsminister Uffe Ellemann-Jensen finder det naivt eller ej.»

Framhald av síðu 4

øllum færum at lækka skattastigan aftur til 1981 stöðid.

I landsstýrisuppskoti- num verður sagt, at mælt verður kommununum til ikki at gera tað sama sum landsstýrið sjálvt — og freistast tila t taka allan vinningin innaftur í øktum kommunuskatti. Var tað ikki betri, at landsstýrið gekk á odda?

I einum samlaðum skattapolitikki er kommunuskatturin jú ein vesentligur partur. Eru kommunurnar í heila tikið tiknar við í tingingarnar um skattapolitikkinn hjá landsstýrinum. Mær vitandi ikki.

Tað má tykjast lógið, at hvørja ferð mál, sum kommunurnar eru ein partur í, so verða tær hildnar uttanfyri, og hetta verður gjørt hóast kommunurnar hava ein felagskap, sum eitur komm-unufelagið.

Hetta má verða enn meira torført at skilja, tá ein av forúsetningunum í fyriliggjandi uppskoti jú er tann at kommunurnar lækka sitt skattaprosent.

Mær tykir tí, harra formaður, at hetta uppskot ikki hevur fingið ta neyðugu viðgerð, so allir partar eru hoyrdir, so frægasta

úrslit kann fáast. Tað eigur undir **ongum** færi at verða skundað igjøgnum her í tinginum sum eitt vanligt avgreiðslumál.

Tað eru eisini aðrir felagsskapir, sum ahva stóran áhuga fyri hesum máli. Tað eru fakfeløgini.

Fakfeløgini hava vist í praksis at færdur verður ein moderatur lønarpolitikur, við tí fyri eyga at halda skattatrystinum niðri, men hvat fáa so feløgini afturfyri. Jú, hvørja ferð sáttmálin verður undirskrivaður, koma inntøkulógir sum tkaa hesar sera litlu ábøtur innaftur í skatti og øðrum gjøldum og ofta meir.

Hetta er við at henda aftur nú.

I ár blivu allir sáttmálar uppsagdir. Nakrar samráðingar eru lidnar og sáttmálar undirskrivaðir. Nökur feløg hava júst í lötuni samráðingar, og onnur eru ikki byrjað enn.

Löngu í var var klárt sagt frá, at henda manna-göngd, sum farin er fram seinna árin, ikki kann halda áfram.

Tað var við reinum tølum vist á, hvussu real-lövin fall av øðrum orsökum, enn við hækkingi skattagjöldum.

Sagt bleiv frá, at ongar inntøkulógir komu sum komu at ávirka gjalds-

færið, og í tí treysti blivu semjur gjørdar.

Feløgini hava frá øllum undanfarnum landsstýrum fingið kunnleika til umstøður og viðurskipti, tá broytingar í skattaviðurskiptum hava verið gjørdar. Tó er hetta ongantið gjørt av hesum landsstýrinum. Tað má tí verða eitt rimuligt krav at fakfeløgini fáa hetta lógaruppskot tilviðgerðar, og fáa kunnleika til tann skatta- og inntøkupolitikk, landsstýrið ætlar at føra fram eftir.

Løgtingsmál nr. 6, sum er lögtingslóg um áseting av skatti til landskassan eigur tí at fara í skattanevndin til viðgerðar, og fáa ta neyðugu viðgerð hetta stóra mál eigur at hava. Tí eftir bestu sannfæring er hetta mál ikki búgvíð at koma á tingborð enn.

At enda hesir spurningar til figgjarmálaráðharran Tórbjörn Poulsen.

Er tað veruliga ætlanin hjá landsstýrinum at gjøgnumføra kelduskattaskipanina 1. jan. 1984.

Er skattaskrásetingin og forskotskrásetingin framd.

Er skattaadministrationin gjørd kunnug soleiðis at skipanin kann virka frá 1. jan. 1984.

Er programmeringin til EDV töluni farin fram.

Okkara rimmar útsøla heldur fram

Her tvey dømi:

Leðurstólur (ektað leður)

Fyrr kr 1250,-

Nú kr. 995,-

Reol úr ljósari furu

Fyrr kr. 2500,-

Nú kr. 1995,-

E.N. MØBLAR

á Høgabóli
3850 Saltangará
☎ 47500